

№ шифра 9-23

Ф.И.О. учатника (полностью) Жаннова Карина Владимировна

Дата рождения 02.11.2004.

Ф.И.О. учителя (полностью) Касва Мария Ивановна

Район, город (село, поселок) с. Бердигестех

Школа (полное юридическое наименование) МБОУ Бердигестехская

школа гимназия

Класс 9

56,6

Шифр 9-23

B1. Шухими - туун, кутман. ⁰
Топку - кызыл-кызыл, автоматтар, сурхаралар. ⁰

B2. Фонтен-урааны ^{0,4}, аркуту алай-бытанык ^{0,4}, аа-дузо; оро-уракк, тахаа-рабыт - халыктуу ^{0,4}, кыргызит-кыргызит ^{0,4}.

B3. Кун-дуыл, от-мас, турган-марзан, ал-бу, сит-сар. ^{0,4}
B5. Сурхар - бышык ^{0,4} ал-бу мал уктар ^{0,4} сурхар. (Наракан сурхар). ^{0,4}

Оро-сурхар ^{0,4} шу. (турган оро) ^{0,4}
Шухими - дон шухими ^{0,4} шухими ^{0,4} тахаа (зых турмушкашын) ^{0,4}
Бышык - халык ^{0,4} этиметерин ^{0,4} бышыктер. Бышыккан арак соңуо турду (ардак бышык) ^{0,4}

Буузда - бышыктуу баср кыла пишир. (кыра буузда) ^{0,4}

B7. Туу, остор ^{0,4} куну, ууру, чоктуун ^{0,4}

B8. остор ^{0,4}, халык ^{0,4}, тартылар ^{0,4}, шухими ^{0,4}, хосило. ^{0,4}

B9. Картамы, остор ^{0,4}, тыкпат, тартылар ^{0,4}, оро ^{0,4}

Урак остортор ^{0,4} халыккара ^{0,4} шухими ^{0,4}. Оро ^{0,4} бир да халык кыстыр ^{0,4}

B10. ¹⁺¹
Алап + лар → алаптар (Оро дурмушкашын). Оро дурмушкашын бастакы буртти дурмуш сабындашын шикс буртти дурмуш улартар. ^{0,5}

Кис + бит → кызыт. Сурхарын шухими ^{0,4} буртти дурмуш халык-лакар дурмуштар улартар. ¹

B11. з, й, h ^{0,4}
^{0,4}

B12. Окуура - б. буузда, б. дурмуш ^{0,5}
[О] - алазас ^{0,4} дурмуш ^{0,4} кызы ^{0,4} кызы, алаз ^{0,4} кызыс. ^{0,4}

[К] - буртти дурмуш ^{0,4} кызылур сур ^{0,4} халыклар. ^{0,4}

[У] - алазас ^{0,4} дурмуш ^{0,4} кызы ^{0,4} уас. ^{0,5}

[П] - буртти ^{0,4} кызылур ^{0,4} сур ^{0,4} халыклар. ^{0,4}

[А] - алазас ^{0,4} кызы ^{0,4} кызы, алаз ^{0,4} кызыс. ^{0,5}

B13. 1) Сабылар аам - бышык. ^{0,4} 2) Ал-бу турмуш - сабылар аам, аам тыл. ^{0,4}

3) Дурмуштуу турмуштар буузда - аам тыл. ^{0,2}
Кызы осторторго турмуш система. Шухими сабылар аам турар. ^{0,4}

B14. Кызы сабылар - кызы ^{0,4}
Кызы сабылар - кызы ^{0,4}
Кызы сабылар - кызы ^{0,4}
Кызы сабылар - кызы ^{0,4}

ОБРАТНАЯ СТОРОНА ЛИСТА

Шифр

- Торут сыыага-иксаадына. 0.4
- B15. Лейтенант - торут турук, Ким? 0.4
 Немеги - туруктуу турук, Ким? 0.4
 Холура - хайбуу, Пыраха? 0.4
 Кыздары - туруктуу Пыра? 0.4
 Сайдаат - торут, Ким? 0.4
- B16. Дуу - элемеги, дузи - сыыан тыл, Сагайытык - сыыан, ооо эро-ситим тыл. 0.4 Түрүс. - 0.2
- B17. Пыра - талыкыра. 0.4
 Заманга - замангаарытык. 0.4
 Сууларым - сууларым. 0.4
 Кзын - кзын. 0.4
 Кырааттылар - кыраат. 0.4
- B18. А. Талыкыра -
 Автоматтардыкыра → автомат + тар (зыбжаксаан сыыарытык). +
 Б. Эро-сыыан, хайдах? 0.5
 Билие - ким? сайдуар аат, сирзи, зыбжаксаан, торут турук, тураан. 0.5
- B19. Сууларым эро кзынэрдимэр уонна сууларым сытаары. ✓
 Пырага хараага дууна. ✓
- B21. Бу туру штати сууларым дуу, Кудуккага хортуктуу жарым-рым дуу дузи хайык. Кырааттарын талык Сайдаатын. -
- B22. Сайдаат билеги лейтенанттылар туру эро-ситим? ✓
 Сзын дүтүрүн оура да кырааттын? ✓
- B23. Билеги, разведчик талыкыра кыра-дына Билеги дүтүр. Хайык, кыра - талыкыра.
 Билеги - сыыан тыл. Кыра-дына - талыкыра тыл. Хайык, кыра - Билеги дүтүр. Чыктылар. ✓
 Хайык, кыра - талыкыра - тураан уонна кырааттык шыкы аат тыл. Билеги дүтүрүн дүтүр туура. ✓

В24. Дээрдүгээний ^{түүх?} нүгэмтгэл бүрддэгээр бүхэл ^{харна?} үргэдүгээний чүдүүрэгээр ^{хайаатмын?}

аахайгаар ² (сүдүүрү, сэрэн, тэнгидит, ижи сас, төлөрү) ²

Хайаатмын ^{хайаатмын?} эргэ бүлэг байраар хэргэ бүхэл хөтөнөмтгөл

түүх? эргэ хайаатмын? (сүдүүрү, сэрэн, тэнгидит, ижи сас, төлөрү) ⁴

II чаага

Улгуу дээдэй гэгдүү эрхитэ 1941 сылаарха дэс үшын 22 күрүсэр сазалалмынха. Эргин элсүүс бүрэн, ким да дээсүс сүрх эмэ. Аок бары сайыныкка үзүш-хайсык, сыныкка сүрүтатхтарынха, сүрүн сазалалка дүн бүлүрбүлүтэр. Эр дүшү, эдэр үрүттарын, күрүдээстэрин харса сүрх барыларын күрүрбүлүтэра.

Эргин карахан күмүрүн үнүдүлүрүн, күрү киманка кэсээри, сүрүтэллүмүрүн араас эбээ сүрүн күрүрүн хөкөн үшүн кэсээри бозо сүрүрүн хайларбүлүтэр. Ичи кэсээригүрүн бүрдүгээри-III күрүрүн Эгөрүвүн Сметанин "Егор Чэргин" кэсээри. Ким бу үшүн 1947 сылаарха сүрүрбүт. Мани кэсээригүрүн эбүн Егор Чэргин дүн сазалалка сайлүрүн өлүгү күрүрүн; хайдак ким өлүс күрүрүн өхсүлүрүн, күрүрүн табарын дүрүн күрүрүн. Эдэр табарынха - Михаил Турьков дүн аатталка элсү сайлүр ким эбүн.

18

№ шифра 9-15

Ф.И.О. участника (полностью) Сидорова Аиша Вашигиновна

Дата рождения 26.01.2005.

Ф.И.О. учителя (полностью) Тарасова Туягара Александровна

Район, город (село, поселок) Сэлэвэн

Школа (полное юридическое наименование) МБОУ "Ертская ссш им. С.И.Тарасова"

Класс 9.

38,95

Шифр 9-15

I. Шижигчээ.

В1. Фашист - өстөөх, огнож - сүлжээр.

Суух - баар, аттм - үжжү, өрө - алма.

0,5

В2. Аттм - уратыг, орууц асай - боттаатнож, өрө - үежээ, танаараабот - хос-туубут, күүтэблэт - кэтэбэблэт.

2,0

В5. Сүлжээр - аам том, сирэйинж, түрүрүнэн, ахсааноман уларайар. Аил - цоц сүүлмасаа укта сондоар. Синонима - огнож. Холбоор: Эвэл буйтуу бара-рлар, сүлжээрнэ кэмшөрбэ, уу уктан барда.

0,4

Өрүс - аам том, утуу усталаах уу, аттмнж өттөххэ улахан ирүүрүк. Сирэйинж, түрүрүнэн, ахсааноман уларайар. Холбоор: Өрүкү төсөлнөн түрраатом.

0,4

Тутуур - аам том, сирэйинж, түрүрүнэн, ахсааноман уларайар. Этимология бууан буууон сон. Холбоор: Ал-бу тутуур суох, арай төлөпүрүк эрэ баар буулар. Синонима - сүлжээр, өгнөж.

0,2

Билиот - аам том, айбыца керүүэ, хаммаацаа өрөө хаммаанон буууур хаммаан - ирэх каражаттан өкүөөх, ардаа адалар. Сошодо-мех холбура Билиот бамтоор - алаата билиоттах күүкүз кили сошайлар, утууууур, төбөтө өгүдөөр дөөн. Холбоор: бууун билиот-таах багайн күү, ардах түрүрээ ду?

0,2

Буудыа - аам том, наденстароман, сирэйинж, ахсааноман уларай-боган сон. Кэрэной дораномокалар, ону орунмасаа уан баран өтөдөн. Холбоор: 1) Буудыа кэмшөтэ - ал аата өмүрөк түрүн. 2) бифт-потоин, буудыа көтөн кэмш өрөшөт төбөтүрөр түрүрээт.

0,4
1,6

В3) Оптуобуска барахан дөхтар туура этэ, милоотыин туура бээр битил.

ОБРАТНАЯ СТОРОНА ЛИСТА

Шифр

- 2) Минь кайн орку дээ кордуул.
- 3) Абаатогмаан тийшэн кэлиш
- 4) Наидгар кетти үтхүрэн хааша
- 5) Чичи собуурбэтх бөлхөгшөөл.

В6. Богата - аам тоги, синонима - бөлхөгшөөл. 0

Хой - сөөкө котэр кур, аам тоги, предметтэ кордотер. 0,50

В4. Биноклиан, стерео - турданан, гранатамар, автосаттарбөтх, нувилеттар. 00

II. Пэжиэтиктэ.

В7. Баар; Саха; Харан; Богата; Битхи. 0

В8. ^{0,4}Остөөх; ^{0,4}согошан; ^{0,4}ууку; ^{0,4}тутуур; ^{0,4}остөөх. 20

В9. Чөрэттибит, сайотуог, хаашаан, охуонаттан, согошан. 00

Бурун саха тогшот урунар эбэх саанаа чөрэттибит.

Сайотуог кичхотытти ууку. тух баар бууруй?

Тутуу хаашаан сууцтарна чадошотан аман турашар.

Сашааттар охуонаттан тахсан остөөхтор утара кучуу турданар, мин хаашаан.

Согошан - сокуман дүлбэр дошо тийгүш.

В10. Окуёна [окуёна] Бүүнүда, ө дөрүсөн, 3 суруохтөөх.

[о] - аһазас дөрүсөн ^{0,1}

[к] - бүтэй дөрүсөн ^{0,1}

[у] - дүртон, о - уурун аһазас дөрүсөн 0

[н] - бүтэй дөрүсөн 0

[а] - аһазас дөрүсөн. 0

В11. б - бүтэй дөрүсөн тоги кантиэр турбат. 0,40

Стр.

B 10. $K \times H \times D \times H - \delta.g + a.g. + \delta.g + a.g. + \delta.g + a.g. + \delta.g$

Анашаар - $a.g^2 + \delta.g + a.g + \delta.g^2 + a.g. + \delta.g$

III. Морталуудла.

B 13. 1-сөлдүүр аат; 2. аат тол; 3. аат тол. 0,4 0,2 10

Манна тугаа дэрт бусаяа, туу энтити бүкми өнгү иети-
бэттидлт. сал. аат. ?

Хантан эр бичр саллаат кэжи бүкми кэйтенилмилээтмилэр туу
эр энтэ. аат. тол. ?

B 16. Дуу - турук. 0

Дуон - тусхтуур 0

Багабэток - газарит аат 0

Өсө эр - саллаат. 0,

B 17. Мун эн эттикеи но үчирлэ багабэток өйдөөтүм.

"Бардони мун!" - дуон баран, Манна тахсан баран хааша.

Өсө бичр эр хааша, өкнөү тууруохтэрний!

"Саллаатта этэри дүү? Бүкми этэри дү?" - дуон долурус-

туу туруудт.

B 18. А. Хантаалма, П = ханта + ае + ле. 0

Авташаттар бүтүөн, = авташат + тар + бутт + өнлс. 0

Б. Өрө - мисетти кордөрөр. 0

Бүкми - сөлдүүр аат. 0,5 0,5

B 19. Сүрлэтэ гарахан бусиэтти дуон кэжирбөлэр уотча суука-
рамар эр баашар. Хаашан харагаран, бэйданга ай тахсан, сууус-
тар эбээн хаашаанэ кэдрэтэ өтөлөр.

B 20. Мун кэлиил. Саллаат эттэ. Бүкми иетидттидлт. 10

Өдөр тохиол. (00)

В 21. Ханна өвчтөг ахтарын мааба сатаагч. ^{0,25} Устада сууварын дүү. ^{0,25} Кузкунада хөртүүсгүй хастогарын дүү. ^{0,75}

В 22. Устада сууварын дүү? Хөртүүсгүй хастогарын дүү? Үе нийлэн өсөрдүй! (20)

В 23. ^{Хөдөлгөөн} ^{Төрөл?} Даната, Рисвэдчик тантасар күнэ-догола буюуан биедээ. ^{0,5} ^{0,5} Хосойго, күра - гранатамар. Эртнийг үефто үзүүр ктсмерэ турар, ^{0,5} ¹⁰ ол икин итхикк турар.

В 24. ^{Сөрөгдөөн түрэлт} ^{Түрэлт} Дьуртукнай ^{Түрэлт} пушметтар ^{Сайт аат} буудьгалара, ^{Сайт аат} бикими ^{Сайт аат} үрддүбүтүнэ мүдүүрүлэн, авайллар. ^{0,48} ^{2,2} ^{2,5} ^{+ 2,5}
Хөдтан ^{Түрэлт} эрэ ^{Сайт аат} бир сайлаат ^{Түрэлт} күйн ^{Сайт аат} бикими ^{Түрэлт} лейтнерийн шийтгэлээр түрү ^{Түрэлт} эрэ ^{Түрэлт} эртнэ. ^{0,48} ⁸⁰

В 25. 1941-1945 сошларта фашисттар Россияда түсүктүтээр. Чегин аудархайдаах көргөктөг буюуан ааскотта. 1942 сошлартаха көрүлэн өчү сазамашимотта. Ас-үеу, сай тийлбөт этэ. Бу аудархайга саха көрсүн хоодуот бухаталардгарын элмэ өмүрбөттөтара.

Өмөртөн Вурьянов додорунаан билишимээх снайпердар. Ол көлөн баран 1942 сошлартаха „буитара“ сүтто сөүөтүн барар буудуута. Вурьянов ахеааногар 9 додоруна ахеааногар 7, барта үеу ашта нийсү дүүдүктөлар икшлэн эрэ түрбүттөтара. Көрсүн саха снайпердарлар икшлэн икшлээх сөктөөлөтө биербиктээрэ.

Сошлартаанунароттар тэкилбэххээр ол икшлэн күн икшлэр бөгөөс үррээр үррөшлөттөр. Шантан өдөр араньог буудуот дөөшлөрү элтин сөрүшлүтттар. Уе-үе ханан баашларын, тогон хааттар даца хабдах гонашларын, килетка ие түрүсүн, көлөгшар саррөстөт

балагтан, тирши корхуулагчид үерэгтнийг. Кичин тилгэр, үндсэд
төггөрсү конкорото, тасгадугу эцэрсү, сонголт хийгээр
үерэгтнийг.

Сурэх хаг камералаага, нийрвэ кишэжкээрин, шигий үерэгтний
туурун барогтон үерэгтөн, бэраас бүрэгдүттар.

Аног ернийг арааныг дугагт харуун самааттар баастаргон
хийгээр.

Малкож бийгээр дөөн бичин сурбигтнийг төрөгтөгтө-
ртөн китү тургүоқтаагт.

Ушигныг шигэ корюкка крах-ношо бүрэн үраатгахайг?
Үерэгтнийг кэрхели тургүоқтагт!

185

№ шифра 9-16
 Ф.И.О. участника (полностью) Шанба Амина Александровна
 Дата рождения 14.02.04
 Ф.И.О. учителя (полностью) Новожилова Алина Александровна
 Район, город (село, поселок) с. Магарак
 Школа (полное юридическое наименование) №509 Магаракская ШМ
 Класс 2

38,58

Шифр 9-16

31. Разведка, сирди черетин
 Череттабит, разведик, пушкелиттар буура-
 мара **0,4** **0,4** **0,8**
32. Атын-урамы
 Орзул азай - ооручу **0,4**
 өрө - чокко **0,4**
 макарарбит - биктарарбит **0,4**
 куурабит - каттабит **0,4** **25**
35. Бурактар - макуур учур суушка **0,4**
 Колбур: буушкага кэмилербитер суукаралар.
 Врус - бичир ирге мурайттан кара кээмзи -
 дээк мууну муубутуу **0,1**
 Колбур: буу кеме баар өтөөк аброматини
 бикокчунан таңымбит **0**
 Мууруу - мал - сан **0**
 Колбур: өн-буу мал сууя **0,2**
 Билит - раар буулан мууну муубутуу кытуу **0,2**
 Буура - тилкиртан мууну муубутуу, беттуура
 кармат **0,4**
 Колбур: мууну муубутуу мууну муубутуу бо-
 турусушка биккии мууну муубутуу мууну муубутуу
 ракан акалар **0,6**
37. Врус, учуур, өтөөк, коро-коро, созуруу **25**
38. Ветөөк, жаллаан, мууруу, учуу, орзул

Стр.

ОБРАТНАЯ СТОРОНА ЛИСТА

Шифр

В9. Витова, Тимкайн, разведчик, тапаймыр, кымыр
дубит

Куи Тимкайн, Витовтайах Булмак
Разведчик тапаймыр, ушкундукта куча
Булма (2,5)

В10. Кэксдыз - Бүтэй т дүз, аказас дүз кымыр
тэи түрүр 0

Аккаллар - Гылт наарамаалык Бүтэй дүз

В11. 0, 2, 9 Тимкайн ошкундарыгар шырма
рз суда дүз ошкундар түрүр лар (0,4, 0,4) (1,2)

В12. Окуоча - Гокоча Бүдүз, Бүдүк Гүл дүр
тоткылаз, кымыр суда Бүтэй дүз, Гүл үс
аказас дүз, Гүл кымыр аказас дүз. (0,6, 0,6) (1,2)

В13

1. Бикиги - олбүдүр аат 0,2

2. Түтүр - аат тот 0,4

3. Түтүр ошкундарыгар Бүдүр дүрүр 0

4. Салмаат - аат тот -

5. Бикиги - олбүдүр аат -

(0,6)

В15. Мейтемант - кымыр? түрүр 0,4

Күзүк түрүр? 0,2

Кымыр кымыр? 0,2

Салмаат - кымыр? түрүр 0,4

Мейтемант ошкундарыгар - кымыр? 0,2

(1,4)

Стр.

B16

дүү - 0

дүэн - түсэжүүр 0

багайнток - дазаанн 0

өлсө эрэ - 0

B17

сүрөөн - сүрөөйдөөгөөн 0,24

загтмеза - солтмеза 0,4

тосага - тосонурда 0,4

B18

А хамтаар - эе - дазаанн оворол снх.

Б абсмантээрөөн - тар - (эбэх ажаалча туруу) 0

- бэл - (хилмээг ачааранн солтүүр)

B19. Сугаварга нураанн багмектаах хэмсэр.

багар уонна мхкнмээг төрүүт хилмэлмитан

санатар суужаралар баалар. 15.

B21. Хакна хамтаатаран таайа сайгаа.

тотм.

B22. Газартаага нэлэн баган. хийтэнанн

бээрөнн нэрвэйтүүгэр: "бу түүн штэбес

суубаранн дүү?, муукунага шортондуй

хастнүрэнн дүү?" дүэн хакна хамтаатан.

таран таайа сайгайтнн. Шүүрээг өлсө бээр

муозакн, үе шангэнн шордун! 25.

В 243 Бикита, разведчик талтайвур хүнэ-дүмэ
бүрхэн бээрдо жойго, хүрээ - гранаталар.

Балтайн тиймгэ "Бикита" дүмэ "Введиш" ⁰
төл бумар, ол икин сурух балмэтэ гурар. И-
тэн икин тиймгэ жойго уоина хүрээ дүмэ
бичр дүстээг тиймгэ бумалар, ол икин
көмөлэр икин ардмарнгар жойгоуи гурар.
Түрээ гурар тээр дүстэр "гранаталар" дүм
көмөлрө бумар

0,5

В 24.

Дуруукунай хүмшөйттар бүүдгэнэ
Балтайн жойгоуи тиймгэ гурар тээр дүстэр
үрэгдүбүтүн гурар тээр дүстэр ²⁵
төл дүмэ бичр солмаатн көхөн Балтайн жой-
гоуи тиймгэ гурар тээр дүстэр ²⁵

40

I гурар

"Вонники хүнээрэ Түрмив Бикити
"Буллүйт" артай бүүстүк бумар. Түрмив
ахсаангар 2, мин ахсаангар 7, Балтай
ура алта немөх дүүртайнгар түүрдүбүйт.
Бикитээ икин хүнээрэ икинбана бүүрди-
лар. Төрмивкээ көрөгш, сөрөгөгш
күраата

Балтайн гурар, икин бу I буматин

"Егер Төзгін" деген сөзөніштөн бөксө төрдөніме ырайтын күрдүк омурдун аты уюна байан туура билимдик килерден бидерем.

Тилмодой билимдин "Егер Төзгін" деген сөзөнігэр эгер жүрүшү уюу тукунан туру-бар. Мин санаабар, кими бир киликкен, сэрим киликкенди салмааттарын барына-рын ойдуулан көрдөрүшү бу туура келет. Егер Төзгін дегенди килерин шалмаатта-ры шалмааттагык сэримдерибидерим тукунан көрсөмөр Тилмодой бир күнө жол-боон уюу алма салмааттын охтордурдурдур. Ош аайа дун жүрүшү жогорд уюна туура-тааа салмааттар. Тилки илмилмден атайа-нан буулабаана, ойуна билик күрөстөөк буулар. Тилмодой шалмааттагык "килер" сөбидерим илмилмден күнүзөк шалмаат бидердурдур. Илмилм шалмааттагык, жүрүшү-күк шалмаат дунмөр элбеди шалмааттагык, дабайаллар. Егер Төзгін дегендерибидерим кил-тарин илмилмдурдур, шалмааттагык дунмөрүк килмилмдурдур шалмааттагык илмилмден элбеди килмилмдурдур.

Мин сүсөлмэллэ этэ өдөр дөшкөрү, Бил
Тарини күндүк хоодуот - каруи булуи, түсөн
тан да тиллүмэн, каралаан түсөннөргө
тобукуу Биллүмэн уонна Шис дөйдүсүтүи
карлстаан!

285.